

Przybylski, Michal

Přehled vybraných publikací za uplynulé období

Porta Balkanica. 2011, vol. 3, iss. 1-2, pp. 128-132

ISSN 1804-2449

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/135327>

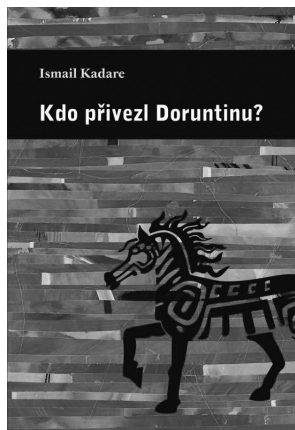
Access Date: 23. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

PŘEHLED VYBRANÝCH PUBLIKACÍ ZA UPLYNULÉ OBDOBÍ

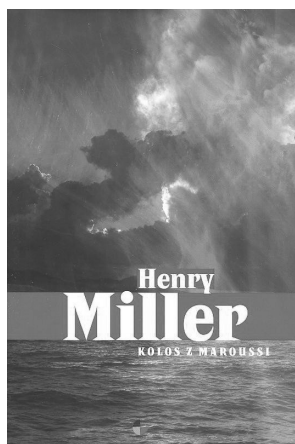
připravil Michal Przybylski

KADARE, Ismail
Kdo přivezl Doruntinu?
Dybbuk, Praha 2011
144 s., ISBN 978-80-7438-040-2

Děj novely s názvem *Kdo přivezl Doruntinu?* významného albánského spisovatele Ismaila Kadareho vychází z tajemné události, jejíž záhadu není snadné rozluštit. Doruntina, před třemi lety proti vůli bratrů a matky provdaná do dalekých českých zemí, se jedné noci objeví u vrat rodného domu a tvrdí, že ji na koni přivezl bratr Konstantin. Zdá se, že to však není tak jisté, neboť v nedávné válce se všech jejích devět bratrů nakazilo morem a všichni do jednoho zemřeli. Následující den leží obě, matka i dcera, na prahu smrti, a tak otázka zůstává stále nevyřešena: Byl to snad opravdu Konstantin, zmrtvýchvstalý a do hrobu se poté zpět navracející, který pro ni přijel? Či to byl podvodník, který se za něj vydával, nebo snad tajný milenec, jenž s ní ujel? A jakou roli v tom hraje starodávná „besa“, daný slib, který je nutno splnit děj se co děj? Ismail Kadare, známý svými literárními výpůjčkami z albánské mytologie, nabízí příběh, ve kterém se logika současného uvažování prolíná s odlišným, předdějinným a neměnným časem. Pod tenkou vrstvou horizontály tak tu a tam probublává vertikála, znejistuje mysl a roztáčí vír myšlenek nepředvídatelným směrem, čímž vytváří výzvu k následování jak pro hlavní postavy novely, tak i pro čtenáře samotné.

Z albánštiny přeložila Orkida Borshi.
(www.dybbuk.cz)

MILLER, Henry
Kolos z Maroussi
Gasset, Praha 2011
208 s., ISBN 978-80-87079-00-3

Jeden z nejpoutavějších cestopisů napsaných o Řecku a hlavně o Krétě. "Dnešní i staré Řecko má svrchovanou důležitost pro každého, kdo hledá a chce nalézt sám sebe. Z ekonomického hlediska se může zdát nevýznamnou zemí, avšak duchovně je Řecko stále matkou národů, pramenem moudrosti a inspirace", říká ve své knize Henry Miller. Měl by si jí přečíst každý, kdo se do Řecka chystá nebo kdo už v Řecku byl a má ho rád. V Řecku autor našel protějšek k honbě za majetkem, chladné erotice a prázdnotě života v Paříži a New Yorku.

Z angličtiny přeložil Rudolf Chalupský.
(www.gasset.cz)

BOSNA
1878 - 2008

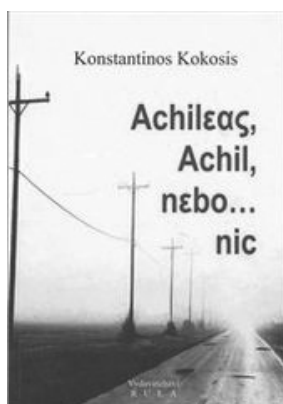
KAISEROVÁ, Kristina (ed.)

Bosna 1878–2008

Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem 2010

172 s., ISBN 978-80-7414-171-3

Sborník konference věnovaný ohlasu bosenských událostí od roku 1878, přes anexi 1908 až do současnosti. Nepředstavují klasický historiografický přehled politického a vojenského dění, ale jedná se především o historickou a kulturní reflexi v českých zemích, monarchii i zahraničí.

KOKOSSIS, Konstantinos

Achileas, Achil, nebo... nic

Nakladatelství Rula, 2011

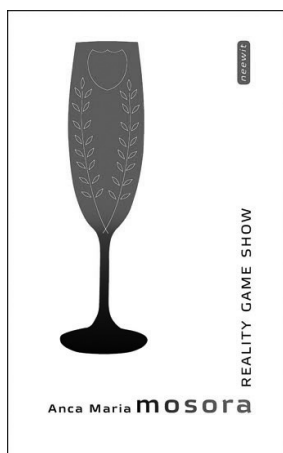
140 stran, ISBN 978-80-904122-1-7

Novela vzniklá na podkladě několika osobních vzpomínek řeckých emigrantů, kteří po konci občanské války se v letech 1948–49 usadili v tehdejší Československu, většinou v opuštěných Sudetech, kde tvrdě pracovali, dosáhli svých úspěchů. Ale přesto se většinou chtěli vrátit do své vlasti, ovšem ani tam jejich životy nebyly bezproblémové. Strastiplná odysea, jejíž bolest přetrvává do posledních dnů.

Autor se narodil roku 1951 v Aténách. Po absolvování práv na Aténské univerzitě pokračoval ve studiu mezinárodních vztahů v Bruselu. Jako zkušený pozorovatel s patřičnou dávkou ironie, sarkasmu i sebekritiky zachycuje na konkrétním historickém pozadí spletité osudy protagonistů svých románů: Vzestup západu, Zkrat a Achileas, Achil, nebo nic. V současnosti Konstantinos Kokosis působí jako velvyslanec Řecké republiky v Praze.

Z novořečtiny přeložil Sotiris Joanidis.

(www.conkokosis.gr)

MOSORA, Anca Maria

Reality Game Show

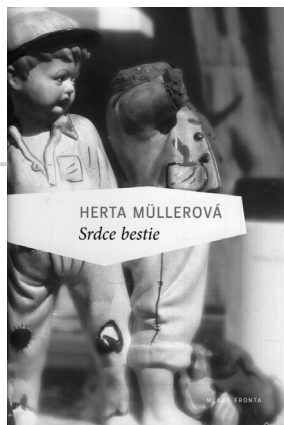
Kniha Zlín, Zlín 2011

270 s., ISBN 978-80-87162-79-8

Druhý román mladé rumunské autorky nabízí znepokojující pohled na současný svět, kdy člověk nachází sám sebe pod vlivem sdělovacích prostředků s maskou na obličeji, za kterou jen těžko hledá svoji pravou tvář. Zřejmě na ni totiž už téměř zapomněl. Anca Maria Mosora se narodila roku 1978 v Brašově. Vystudovala filozofii na Bukureštské univerzitě. Její prvotina Archandělé neumírají (Arhangeliu nu mor, 2005) byla oceněna cenou literárního časopisu Cuvantul za literární debut. Zatím poslední román Reality Game Show vyšel v roce 2007.

Z rumunštiny přeložila Jiřina Vyorálková.

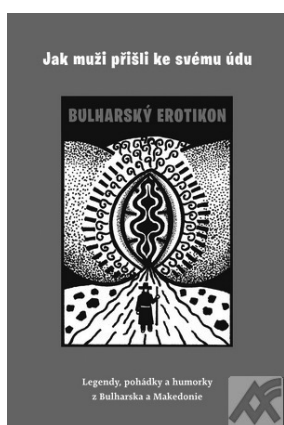
(www.knihazlin.cz)

MÜLLEROVÁ, Herta
Srdce bestie
Mladá fronta, Praha 2011
216 s., ISBN 978-80-204-2196-8

Jeden z nejintenzivnějších textů nositelky Nobelovy ceny za literaturu, kterou si u nás čtenáři oblíbili. Autorka se vrací do Rumunska za vlády Nicolae Ceaușeska, kde všemocná tajná policie špicluje každého, kde se strach stal každodenní realitou a kde je zatraceně těžké žít život podle vlastních představ.

Z němčiny přeložila Radka Denemarková.
 (www.kniha.cz)

OTČENÁŠEK, Jaroslav Geraskov (ed.)
Jak muži přišli ke svému údu. Bulharský erotikon
Dybbuk, Praha 2011
272 s., ISBN 978-80-7438-036-5

Výbor erotických pohádek a legend či žertovných historek pocházejících z území dnešního Bulharska a Makedonie, který zde českým čtenářům předkládáme, vychází v autentické a necenzurované podobě. Tematický záběr je velmi široký – od zábavného pohledu na stvoření mužských a ženských pohlavních orgánů, přes příběhy o prostopášných popech, naviných novomanželek a záletných manželích, po výměnu mužských a ženských rolí, kdy vrchol komičnosti představují situace, v nichž dochází k choulostivému „setkání“ muže skutečného s mužem přestrojeným za ženu. Erotické příběhy Balkánu, zachovávané a sbírané po generace, tak mohou sloužit jako jedinečný zdroj pro přesnější a úplnější utváření si představ o lidové kultuře předků. Ač jsou erotika a sex jedněmi ze základních součástí lidského života, texty samy dříve nemohly být vydávány. Podle oficiálního bulharského pohledu, ještě donedávna zcela ve znamení pokrytectví a zastírání, neodpovídaly schématům o charakteru „lidové kultury“.

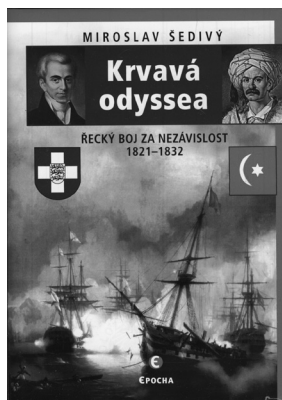
(www.dybbuk.cz)

ŠTĚPÁNEK, Václav
Jugoslávie – Srbsko – Kosovo. Kosovská otázka ve 20. století
Masarykova univerzita, Brno 2011
471 s., ISBN 978-80-210-5476-9

Monografie podává komplexní obraz kosovské otázky v průběhu 20. století. Přibližuje, jakým způsobem se oblast Kosova a Metochie dostala do svazku nejprve srbského a poté jugoslávského státu, hodnotí vývoj území a etnických vztahů v něm v době trvání královské Jugoslávie a všímá si osudů Kosova a jejího obyvatelstva během druhé světové války. Nechybí ani přesahy hlouběji do historie. Těžiště práce tvoří zevrubné zkoumání vývoje kosovské autonomie a vztahů mezi etniky v ní žijících v rámci komunistické Jugoslávie.

(www.kosmas.cz)

ŠEDIVÝ, Miroslav

Krvavá odyssea: řecký boj za nezávislost 1821–1832

Epocha, Praha 2011

232 s., ISBN 978-80-7425-087-3

Oboustranná brutalita založená na náboženských rozdílech a bezpočet menších i větších střetnutí na souši i na moři byly charakteristickými projevy krvavé války mezi Řeky a Turky ve dvacátých letech 19. století - války, která vedla ke vzniku nezávislého řeckého státu. Provázely ji i další jevy, jako řecké mrhání zahraničními půjčkami či občanské války mezi samotnými Řeky. Negativní roli sehrála také jednostranná propaganda v západoevropské společnosti, vyplývající z neznalosti skutečné situace ve východním Středomoří, a vojenské i diplomatické vměšování evropských velmocí. Přestože od konce oné války uplynulo již 180 let, nepozbyla na svém historickém významu a aktuálnosti. Animosita mezi Řeky a Turky je stále živá a řecká společenskoekonomická realita dnešních dnů způsobená plýtváním se vine jako červená nit řeckými dějinami již od této války, která je významnou kapitolou moderních evropských dějin. Připomíná to antickou tragédií i absurdní drama zároveň.

(www.kosmas.cz)

ŽIŽEK, Slavoj

Jednou jako tragédie, podruhé jako fraška: aneb proč musela utopie liberalismu zemřít dvakrát

Rybka Publishers, Praha 2011

248 s., ISBN 978-80-87067-25-3

Slovinský filozof, psychoanalytik a kulturní kritik Slavoj Žižek, jeden z nejpronikavějších myslitelů současnosti, ve své knize demystifikuje utopické jádro kapitalistické ideologie, které zásadním způsobem určuje jak vlastní podobu samotné krize, tak naše vnímání jejích důsledků a způsob naší reakce na ně. Rozplétá husté předivo falešných iluzí a mýtů, které nám jsou vnucovány tak mocnou silou, že jsme ztratili schopnost je vnímat. "Kapitalismus se stal Reálnem našich životů" - ovládl nás tak dokonale, že jej vnímáme jako něco natolik přirozeného a samozřejmého jako vzduch, který dýcháme.

Tato ideologická zaslepenost ovšem nepostihuje pouze pravicové liberály a "fundamentalistické" konzervativce, je do značné míry vlastní i dnešní bezradné levici, která s liberalismem umírněnějšího ražení sdílí utopický sen o "humanizaci" kapitalismu, sen o "kapitalismu s lidskou tváří", který je asi tak reálný jako dnes již zapomenutý sen o "socialismu s lidskou tváří". Žižkova kniha, která si za své východisko bere současnou krizi, je trefnou diagnózou našeho nynějšího údělu. Objašňuje myšlenkové kořeny všech současných dominantních ideologických proudů a jejich variací - liberalismu, konzervativismu, socialismu, populismu, fundamentalismu, pravicového extremismu a ekologismu. Po zevrubné analýze současné situace si opětovně klade zásadní otázku: Socialismus selhal, kapitalismus krachuje. Co bude dále? Jeho radikálně formulovaná odpověď bude pro mnohé překvapivá, mnohé šokuje a pobouří; ty, kdož se nebojí myslet, bude inspirovat.

(www.rybkapub.cz)

ŠÍSTEK, František

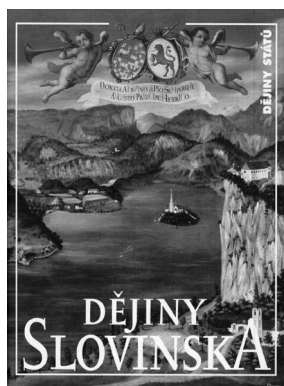
Junáci, horalé a lenoši. Obraz Černé Hory a Černohorců v české společnosti, 1830–2006

Historický ústav AV ČR, Praha 2011

292 s., ISBN 978-80-7286-184-2

Malá, ale odbojná a nezávislá Černá Hora, jež se vyznačovala v Evropě ojedinělým kmenovým uspořádáním společnosti a patriarchálním způsobem života, v 19. století fascinovala celou řadu českých spisovatelů, malířů, novinářů, vědců i prvních turistů, kteří tehdy začínali objevovat Balkánský poloostrov. Černohorci byli v českých zemích po celá desetiletí s nadšením oslavováni jako nárudek slovanských junáků, odolávající v nepřístupných horách nad Jaderským mořem statečně turecké nadvlády. Romantický obraz Černohorců hrál významnou roli v dobové slovanské ideologii, přispíval k vytváření českých postojů vůči "orientální" islámské civilizaci a nepřímou odhaloval také notorickou představu o nedostatku některých "černohorských" hodnot v české společnosti, zejména hrdinství a bojovnosti. Autor sleduje obrazy Černé Hory a Černohorců od prvních zmínek v českém vlasteneckém tisku ve 30. letech 19. století až po obnovu černohorské samostatnosti roku 2006 a zcela současné reflexe tohoto státu v turistických průvodcích a internetových cestopisech. Obrazy Černé Hory a Černohorců pojímá nejen jako fascinující svědectví o svérázné balkánské zemi a jejích proměnách v průběhu 19. a 20. století, nýbrž také jako dosud nedostatečně prozkoumaný materiál, který vrhá světlo na samotnou českou společnost, její dominantní hodnoty a představy o světě.

(www.kosmas.cz)

RYCHLÍK, Jan – HLADKÝ, Ladislav – TONKOVÁ, Mária

Dějiny Slovinska

Nakladatelství Lidové Noviny, Praha 2011

451 s., ISBN 978-80-7422-088-9

Slovinci, usazení mezi východním předhůřím Alp a Terstským zálivem, jsou nejmenším slovanským národem. Češi k nim zaujímali odjakživa velmi přátelský vztah, což bylo jistě zapříčiněno skutečností, že jsme společně úpěli v "žaláři národů" - habsburské monarchii, po roce 1866 v její předlitavské části. Jinak jsou dějiny Slovinců pozoruhodné nejen svou délkou, za starověku bylo území dnešního Slovinska integrální součástí antické civilizace, ale také skutečností, že nikdy neměli vlastní státní (či aspoň správní) celek. Slovinci obývali několik středověkých regionů (Štýrsko, Korutany, Vindická marka, Gorice a Hradištko a nakonec "nej-slovinstější" z nich Kraňskou marku), které se postupně do 16. století staly součástí habsburské "podunajské monarchie". Teprve její rozpad dal Slovincům aspoň zdání samostatnosti, to když se stali součástí Jugoslávie. V té komunistické po roce 1945 dokonce vznikla "federativní republika Slovinsko", nejzápadnější, a tudíž nejpokročilejší. Teprve rozpad Jugoslávie přinesl Slovincům samostatnou státnost.

(www.nln.cz)